

CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

HOTĂRÂREA nr.1-263/2026 din 03 septembrie 2026 cu privire la avizarea proiectului Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror în perioada de studii 19 octombrie 2026 – 18 aprilie 2028

Președintele Consiliului Superior al Procurorilor / ședinței: Dumitru Obadă
Membrii Consiliului prezenți: Mariana Cherpec, Aliona Nesterov, Eduard Panea, Elena Roșior, Svetlana Balmuș, Andrei Cebotari, Rodica Ciobanu, Mihail Sorbala
Membrul-raportor: Eduard Panea

Examinând, în ședință publică demersul Institutului Național al Justiției și audiind informația prezentată de membru-raportor Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă:

I. Circumstanțele privind elaborarea și prezentarea proiectului Planului

1. Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află spre examinare demersul directoarei Institutului Național al Justiției, Ramona-Victoria Strugariu, prin care s-a solicitat formularea opiniei asupra proiectului Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, în perioada de studii 19 octombrie 2026 - 18 aprilie 2028.

2. Prezentul demers este formulat în contextul inițierii procedurii de elaborare a Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, promoția 2026–2028, în conformitate cu specificul și exigențele funcțiilor de judecător și procuror.

3. Potrivit cadrului normativ aplicabil, competența privind organizarea și desfășurarea procesului de formare inițială a candidaților pentru funcțiile de judecător și procuror revine Institutului Național al Justiției. Totodată, cadrul normativ relevant prevede necesitatea implicării Consiliului Superior al Procurorilor în acest proces, prin formularea de opinii și propuneri asupra structurii Planului de formare inițială, precum și asupra curriculum-urilor disciplinare aferente programului de instruire, în vederea asigurării unei pregătiri profesionale riguroase și conforme cerințelor sistemului judiciar.

4. Respectiv, potrivit art.7 alin.(2) lit. e) coroborat cu alin.(5) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, Consiliul Institutului Național al Justiției aprobă, anual, până la 1 septembrie, planul de formare inițială, cu consultarea obligatorie a Consiliului Superior al Magistraturii, a Consiliului Superior al Procurorilor, a Ministerului Justiției și a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

5. În egală măsură, se rețin dispozițiile art. 70 alin. (1) lit. l) din *Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură*, precum și pct. 25 alin. 15) al *Regulamentului cu privire la*

*organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Procurorilor*¹, care prevăd competența Consiliului de examinare și prezentare de opinii asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției.

6. Potrivit materialelor prezentate, proiectul Planului a fost elaborat în contextul reconstrucției curriculare a programului de formare inițială și are la bază Matricea competențelor-cheie ale absolvenților INJ, Strategia de dezvoltare a Institutului Național al Justiției pentru perioada 2026–2031, recomandările Rețelei Europene de Formare Judiciară (EJTN), precum și rezultatele consultărilor realizate cu formatori și audienți, precum și ale analizei nevoilor instituționale, inclusiv cu participarea experților externi.

7. Planul de formare inițială a Procurorilor reprezintă un instrument fundamental pentru asigurarea unei pregătiri profesionale adecvate a viitorilor procurori și pentru consolidarea capacității instituționale a sistemului procuraturii.

8. Elaborarea și implementarea acestuia pornesc de la necesitatea asigurării unei pregătiri complexe, echilibrate și orientate spre exercitarea efectivă a atribuțiilor profesionale, astfel încât procurorul debutant să dispună, la momentul numirii în funcție, de competențele necesare pentru exercitarea independentă, autonomă și eficientă a atribuțiilor funcției.

9. În ceea ce privește candidații la funcția de procuror, proiectul Planului este structurat în jurul dezvoltării competențelor juridice, practice și non-juridice aferente exercitării funcției. Potrivit concepției prezentate de INJ, în cadrul formării urmează a fi abordate atât competențele specifice activității procurorului („prosecutorial craft”), cât și competențe privind comunicarea profesională și publică, gândirea critică, dezvoltarea socio-emoțională, competențele lingvistice și digitale.

10. Proiectul prevede integrarea în curriculum a unor componente privind dreptul european și internațional, protecția drepturilor omului, jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, cooperarea judiciară internațională, dreptul digital, protecția datelor, precum și alte domenii indicate în Strategia de dezvoltare a INJ.

11. Planul reflectă o structură curriculară amplă, desfășurată pe parcursul a 18 luni și organizată în trei semestre consecutive, ce îmbină instruirea teoretico-practică cu simulările procesuale și stagiile aplicative desfășurate în instanțe judecătorești și organele procuraturii.

12. Activitățile de formare vor include, în principal, studiul intensiv al dosarelor, redactarea actelor procesuale, simulările, exercițiile aplicative și analiza critică a situațiilor profesionale.

13. Planul prevede, totodată, un volum de instruire organizat în limite care să permită asimilarea eficientă a conținuturilor și desfășurarea unui proces de învățare sustenabil. Astfel, se are în vedere un volum de peste 560 de ore în primul semestru și de 608 ore în semestrul al doilea.

14. Structura formării inițiale este organizată progresiv, astfel încât primul semestru să fie orientat preponderent spre dobândirea competențelor necesare în etapa urmăririi penale, iar cel de-al doilea semestru să consolideze competențele necesare participării procurorului în faza judecătii și la alte proceduri judiciare și non-penale.

¹ Aprobare prin Hotărârea nr. 1-420/25 din 11.12.2025

II. Constatările și aprecierea Consiliului Superior al Procurorilor

15. Consiliul Superior al Procurorilor a examinat proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror pentru perioada 19 octombrie 2026 – 18 aprilie 2028, transmis de Institutul Național al Justiției în vederea consultării.

16. Astfel, se reține că proiectul Planului de formare inițială pentru perioada 2026–2028 propune o restructurare necesară a procesului de pregătire a candidaților la funcția de procuror, determinată de evoluțiile actuale ale sistemului de justiție, de necesitatea alinierii la standardele europene și de cerința ca formarea inițială să asigure nu doar dobândirea de cunoștințe juridice, ci și dezvoltarea competențelor necesare exercitării efective a funcției.

17. La baza structurării Planului de Formare Inițială se află profilul competențelor profesionale ale procurorului, definit prin raportare la trei dimensiuni esențiale: cunoștințele pe care procurorul trebuie să le dețină, competențele pe care trebuie să le dezvolte și maniera în care trebuie să acționeze în exercitarea funcției. În acest sens, se urmărește realizarea unui echilibru între pregătirea teoretică și activitățile practice, raportul orientativ fiind de 20% teorie și 80% practică.

18. În primul semestru, o atenție deosebită este acordată scrierii și argumentării juridice a actelor procedurale penale, conducerii și exercitării urmăririi penale, tacticii criminalistice și metodicii investigării categoriilor relevante de infracțiuni. Aceste discipline sunt orientate spre aplicarea practică a cunoștințelor, prin utilizarea spețelor și a dosarelor de studiu, precum și prin realizarea unor exerciții practice de redactare, analiză și luare a deciziilor.

19. Totodată, disciplina privind metodică investigării anumitor categorii de infracțiuni este recalibrată, prin reducerea numărului de ore și aplicarea unor metode selective, cu accent pe formarea unor competențe de investigare transferabile.

20. Sunt prioritizate categoriile de infracțiuni relevante prin frecvență, complexitate probatorie și impactul asupra drepturilor fundamentale. În acest context, se propune excluderea categoriilor de infracțiuni cu o pondere redusă și un grad sporit de specializare, acestea urmând a fi abordate în cadrul programelor de formare profesională continuă. Totodată, se mențin și se recomandă tematici referitoare la următoarele categorii de infracțiuni: infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, contra libertății și integrității sexuale, contra patrimoniului, contra familiei și minorilor, contra sănătății publice și conviețuirii sociale, infracțiuni în domeniul economic și al telecomunicațiilor, infracțiuni în domeniul transporturilor, precum și infracțiuni de corupție electorală.

21. Consiliul Superior al Procurorilor recomandă includerea în cadrul programelor de instruire și formare profesională a procurorilor a unor tematici privind categoriile de infracțiuni contra justiției. O astfel de instruire este necesară pentru asigurarea nivelului corespunzător de competență profesională a procurorilor în identificarea elementelor constitutive ale acestor infracțiuni și în realizarea atribuțiilor de urmărire penală. În acest sens, se recomandă abordarea, inclusiv, a aspectelor practice privind infracțiunile ce vizează amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală, denunțarea falsă sau plângerea falsă, declarația mincinoasă, concluzia falsă sau traducerea incorectă, precum și divulgarea datelor urmăririi penale.

22. În același context, Consiliul Superior al Procurorilor recomandă completarea proiectului și cu tematici privind infracțiunile de mediu, care, potrivit constatărilor raportorului, nu se regăsesc în proiect, dar prezintă o importanță deosebită pentru protecția mediului și sănătății populației. Se recomandă abordarea aspectelor privind identificarea, documentarea și investigarea formelor de poluare a solului, apelor și aerului atmosferic, precum și a încălcărilor legislației de mediu care cauzează prejudicii materiale sau afectează sănătatea populației.

23. Concomitent, curriculumul include discipline menite să dezvolte competențele complementare necesare exercitării funcției de procuror. În această categorie se înscriu dreptul Uniunii Europene și cooperarea judiciară penală, etica profesională și statutul de procuror, gândirea critică, competențele socio-emoționale, comunicarea persuasivă, managementul activității procuraturii, utilizarea instrumentelor digitale specifice și limba engleză juridică.

24. Un element important al reformării curriculumului îl constituie reducerea suprapunerilor și a conținuturilor cu aplicabilitate limitată primele etape ale exercitării funcției. În acest sens, unele materii specializate urmează a fi transferate în sfera formării profesionale continue, permițând concentrarea resurselor de instruire asupra competențelor indispensabile exercitării atribuțiilor procurorului în primele etape ale activității profesionale.

25. Semestrul al doilea este destinat aprofundării competențelor necesare pentru participarea procurorului în faza judecătii, precum și pentru exercitarea atribuțiilor în cadrul procedurilor judiciare și non-penale. Curriculumul include, între altele, dispunerea și, după caz, autorizarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale, individualizarea pedepselor și aplicarea măsurilor educative și medicale, participarea procurorului în procedurile judiciare și non-penale, precum și controlul judiciar al procedurii pre-judiciare.

26. O atenție distinctă este acordată participării procurorului la judecarea cauzelor în primă instanță, prin activități bazate pe spețe și exerciții practice. În același timp, formarea este completată prin studierea standardelor Convenției Europene a Drepturilor Omului și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și integrarea resurselor și cursurilor relevante ale programului HELP, în vederea asigurării unei pregătiri corelate.

27. Digitalizarea activității procurorului constituie o componentă transversală a întregului Plan de Formare Inițială. În acest sens, curriculumul include competențe privind utilizarea sistemelor informaționale relevante, inclusiv PIGD și e-Dosar Judiciar, gestionarea dosarelor electronice, administrarea și analiza probelor digitale, securitatea informațiilor și protecția datelor. Totodată, este prevăzută familiarizarea procurorilor cu utilizarea responsabilă și etică a instrumentelor bazate pe inteligență artificială, cu respectarea principiilor de legalitate, confidențialitate, securitate și responsabilitate profesională.

28. Planul urmărește, de asemenea, consolidarea dimensiunii etice și comportamentale a formării profesionale. Etica, integritatea, independența, imparțialitatea, gândirea critică și competențele socio-emoționale sunt tratate ca elemente indispensabile ale profilului profesional al procurorului. Aceste competențe sunt menite să sprijine procurorul în gestionarea adecvată a presiunilor profesionale, în luarea deciziilor obiective și argumentate și în menținerea unui comportament profesional compatibil cu statutul și responsabilitatea funcției.

29. În vederea asigurării unei abordări unitare și coerente a procesului de instruire, se propune, de asemenea, optimizarea numărului formatorilor desemnați pentru fiecare disciplină, astfel încât activitățile didactice să se desfășoare pe baza unei metodologii comune și a unor obiective de învățare clar definite.

30. O altă componentă relevantă a Planului o reprezintă organizarea vizitelor de studiu la instituții naționale, europene și internaționale relevante. Acestea vor permite viitorilor procurori să cunoască în mod direct modul de funcționare și interacțiune a instituțiilor din domeniul justiției și să înțeleagă dimensiunea practică și interinstituțională a activității procurorului.

31. Se propune consolidarea componentei de formare non-juridică și psihosocială din cadrul Planului de Formare Inițială a Procurorilor, prin corelarea tematicilor aferente disciplinelor „Comunicare persuasivă”, „Competențe socio-emoționale” și „Psihologie comportamentală și investigativă”. În acest sens, se consideră oportună acordarea unei atenții sporite dezvoltării competențelor de comunicare clară, profesionistă și persuasivă, inclusiv în relația cu victimele, martorii și ceilalți participanți la proces, colegii și superiorii, precum și dezvoltării abilităților de comunicare în ședința de judecată, în situații conflictuale și în relația cu mass-media, în limitele atribuțiilor procurorului.

32. Totodată, se recomandă consolidarea competențelor socio-emoționale prin abordarea explicită a autocontrolului, gestionării emoțiilor și stresului, luării deciziilor în condiții de presiune și menținerii conduitei profesionale în situații dificile sau de criză. Componenta de psihologie comportamentală și investigativă urmează să contribuie la dezvoltarea capacității de înțelegere a comportamentului uman, de gestionare a interacțiunilor dificile, de identificare a propriilor erori și prejudecăți cognitive, precum și de evitare a concluziilor nefundamentate privind comportamentul persoanelor implicate în procedurile penale.

33. Se consideră necesar ca aceste competențe să fie dezvoltate preponderent prin metode practice, inclusiv simulări, exerciții, studii de caz și scenarii de criză, și, după caz, evaluate în funcție de criterii clare privind calitatea comunicării, autocontrolul, gestionarea conflictelor, luarea deciziilor sub presiune și reziliența profesională.

34. Prin integrarea acestor elemente, Planul de formare inițială a procurorilor va asigura o pregătire orientată nu doar spre acumularea cunoștințelor juridice, ci și spre formarea competențelor practice, comportamentale și socio-emoționale necesare exercitării independente, imparțiale, eficiente și responsabile a funcției de procuror.

35. Prin urmare, proiectul Planului de formare inițială a procurorilor pentru perioada de studii 19 octombrie 2026 – 18 aprilie 2028, prezentat în anexă, poate fi apreciat pozitiv, acesta constituind un cadru curricular orientat spre pregătirea unor viitori procurori capabili să răspundă în mod profesionist și eficient cerințelor actuale ale funcției. Totodată, se consideră oportun ca, la definitivarea proiectului, să fie luate în considerare recomandările formulate în cadrul ședinței, în vederea consolidării componentei practice și a dezvoltării competențelor de comunicare, socio-emoționale și comportamentale necesare exercitării eficiente, independente și responsabile a atribuțiilor de procuror. Implementarea acestor recomandări va contribui la sporirea relevanței și eficienței procesului de formare și, implicit, la consolidarea calității actului de justiție și a încrederii publicului în sistemul procuraturii.

36. Pornind de la considerentele expuse, în urma exprimării votului de către membrii Consiliului prezenți la ședință, cu 9 voturi „pro” și 0 voturi „contra”, în

temeiul art.70 alin.(1) lit. l) și art. 71 alin.(2), art. 77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, art.7 alin.(2) lit. e) și alin.(5) din Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției, pct.15 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.1-420/2025 din 11.12.2025, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A aviza proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror în perioada de studii 19 octombrie 2026 – 18 aprilie 2028, elaborat de Institutul Național al Justiției.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ